

Výroční zpráva

KEZ o.p.s.

za rok 2011

KEZ[®]

KONTROLA
EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Zpracoval: kolektiv pracovníků KEZ o.p.s.

KEZ o.p.s., PODĚBRADOVA 909, 537 01 CHRUDIM

ČERVEN 2012

Obsah

strana

1.	Úvod	3
2.	Statutární orgán, organizační struktura a činnosti organizace	3
2.1.	Zakladatelé, správní rada, dozorčí rada, ředitel.....	3
2.2.	Certifikační výbor.....	5
2.3.	Struktura organizace.....	5
3.	Přehled činností	6
3.1.	Inspekční činnost.....	6
3.2.	Certifikační činnost.....	6
4.	Akreditace	6
5.	Systém jakosti (SJ)	6
5.1.	Přezkoumávání SJ.....	6
5.2.	Opatření k nápravě a prevence.....	7
5.3.	Politika a cíle jakosti.....	7
6.	Pracovníci	8
6.1.	Vzdělávání a jeho zhodnocení.....	8
7.	Mezinárodní a tuzemská spolupráce	8
7.1.	SGS Austria – Rakouská kontrolní organizace.....	8
7.2.	Naturalis SK – Slovenská kontrolní organizace.....	8
7.3.	PRO-BIO.....	9
8.	Výsledky činností	9
8.1.	Plocha obhospodařovaná v ekologickém zemědělství.....	9
8.2.	Počet subjektů zařazených v EZ.....	10
8.3.	Registrace výrobců a distributorů.....	10
8.4.	Inspekce a certifikace bioproduktů a biopotravin.....	10
8.4.1.	Inspekční činnost.....	10
8.4.2.	Certifikační činnost.....	10
8.5.	Sledování klamavého značení produktů a potravin.....	11
8.6.	Námítky, odvolání, stížnosti.....	11
8.7.	Podněty KEZ o.p.s. k zahájení správního řízení MZe.....	11
8.8.	Odběry vzorků a vyhodnocování analýz.....	11
9.	Vývoz a dovoz bioproduktů a biopotravin	12
9.1.	Vývoz.....	12
9.2.	Dovoz.....	12
10.	Další certifikační programy	12
11.	Přehled o hospodaření v roce 2011	13
12.	Závěr	15
13.	Přílohová část	16

1. Úvod

V roce 2011 kontrolní organizace KEZ o.p.s. (dále jen KEZ) prováděla svou činnost v souladu s předmětem podnikání a akreditacemi pro inspekční a certifikační orgán. Na základě smlouvy o kontrolní činnosti, uzavřené s MZe, byla hlavní aktivita KEZ spojena s vydáváním osvědčení o původu bioproduktů, biopotravin a ostatního bioproduktu. S touto činností úzce souvisí provádění kontrol u osob podnikajících v ekologickém zemědělství i provádění dalších odborných úkonů souvisejících s certifikací produktů. Výsledky těchto aktivit jsou detailně uvedeny v jednotlivých kapitolách Výroční zprávy.

K 31.12.2011 měla společnost KEZ 18 zaměstnanců (včetně čtyř zaměstnankyň na rodičovské dovolené a jedné zaměstnankyně na mateřské dovolené).

2. Statutární orgány, organizační struktura a činnosti organizace

2.1. Zakladatelé, správní rada, dozorčí rada, ředitel

KEZ je právnická osoba založená podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech ze dne 28. září 1995. Společnost je zapsána do rejstříku obecně prospěšných společností dne 20. ledna 1999 u Krajského soudu v Hradci Králové oddíl O, vložka 29. KEZ vznikla za účelem zajištění nezávislé kontroly a certifikace producentů, zpracovatelů a obchodníků zařazených do systému ekologických zemědělství a jejich produktů. Podle § 29 zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, je KEZ pověřenou osobou. Ministerstvo zemědělství ČR, na základě výsledků výběrového řízení, uzavřelo s KEZ smlouvu o kontrolní činnosti a dalších úkonech souvisejících s právní úpravou podle zákona č. 242/2000 Sb., pod č. 2067/01-7030/1 ze dne 12.1.2001, ve znění platných dodatků.

Správní rada vykonává svou činnost v souladu s § 10 až 14 zákona č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech v platném znění a Zakladací smlouvou obecně prospěšné společnosti KEZ.

Dozorčí rada vykonává svou činnost v souladu s § 15 až 16 zákona č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech v platném znění a Zakladací smlouvou obecně prospěšné společnosti KEZ. Dozorčí rada je kontrolním orgánem KEZ dohlížejícím na činnost, zda je v souladu s právními předpisy, zakladací smlouvou obecně prospěšné společnosti, statutem KEZ. Dále přezkoumává roční účetní uzávěrku a výroční zprávu.

Od roku 2011 vešla v platnost novela zákona o obecně prospěšných společnostech a statutárním orgánem KEZ se stal ředitel společnosti.

Identifikační údaje společnosti:

Název: **KEZ o.p.s.**
Sídlo: **Poděbradova 909, 537 01 Chrudim**
Telefon: **469 622 249, 469 625 026**
Fax: **469 625 027**
e-mail: **kez@kez.cz**
IČ: **25916076**

Zakladatelé

- FOA - Nadační fond pro ekologické zemědělství, K Netlukám 957, 104 00 Praha 22, IČ 44794355,
- Svaz producentů a zpracovatelů biopotravin PRO-BIO, Nemocniční 53, 787 01 Šumperk, IČ 49561324,
- Spolek poradců v ekologickém zemědělství ČR, o.s., Kotlářská 53, 602 00 Brno, IČ 43961479.

Správní rada

Předseda správní rady: Kateřina Nesrstová, r.č. 845822/2531
bydliště: Aksamitova 3, 779 00 Olomouc
den vzniku členství ve správní radě: 23.3. 2011

Člen správní rady: Ing. Kamil Toman, r.č.: 740408/4545
bydliště: Jasanova 1909, 253 01 Hostivice
den vzniku členství ve správní radě: 31.5. 2011

Člen správní rady: MVDr. Jaroslav Palásek, CSc., r.č. 450908/444
bydliště: Palírenská 28, 621 00 Brno
den vzniku členství ve správní radě: 25.5. 2011

Člen správní rady: Ing. Jan Moudrý, Ph.D., RČ 781231/1364
bydliště: A. Barcala 22, 370 05 České Budějovice
den vzniku členství ve správní radě: 25.5. 2011

Člen správní rady: Vlastimil Gabrhel, r.č. 780426/4589
bydliště: Holandská 2715/3, 671 81 Znojmo
den vzniku členství ve správní radě: 11.5. 2011

Člen správní rady: Ing. Tomáš Zídek, r.č.: 590328/0449
bydliště: Pod Markétou 158, 104 00 Praha 10, Hájek
den vzniku členství ve správní radě: 11.5. 2011

Dozorčí rada

Předseda dozorčí rady: Ing. Miloslav Sikyta, r.č. 641110/0663
bydliště: Na Hrbě 185, 382 81 Besednice
den vzniku členství ve správní radě: 25.5. 2011

Člen dozorčí rady: František Winter, r.č. 600417/0359
bydliště: Na Holbě 491, 788 33 Hanušovice
den vzniku členství v dozorčí radě: 23.3. 2011

Člen dozorčí rady: Ing. Jan Dvorský, r.č. 530926/358
bydliště: Olešenka 10, 582 22 Přebyslav
den vzniku členství v dozorčí radě: 11.5. 2011

Statutární orgán – ředitel

Jméno: Ing. Milan Berka, r.č. 511105/094
bydliště: Bochenkova 1958/23, 746 01 Opava
jmenován správní radou na období od 15.3.2010 do 14.3.2014

2.2. Certifikační výbor

Certifikační výbor KEZ (dále jen CV), jako vnitřní dozorový orgán společnosti, byl v roce 2011 složen z následujících členů:

Předseda:

MVDr. Michal Vodrážka (KVS Pardubice)

Členové:

Ing. Vladimír Voršilka (SZPI Ústí nad Labem)
Ing. Vladimír Klement, CSc. (ÚKZÚZ Havlíčkův Brod)

V roce 2011 nedošlo ke změně ve složení CV.

Do působnosti CV jsou svěřeny následující činnosti:

- CV vytváří podmínky pro nestranný a účinný dohled nad dodržováním ustanovení zákona a nařízení s cílem zaručení spravedlivých podmínek hospodářské soutěže podnikatelů a pravosti označených bioproduktů a biopotravin.
- Dohlíží na činnost akreditovaného inspekčního a certifikačního orgánu KEZ, který je pověřenou osobou podle § 30 odst. 2 písm. a) zákona.
- Projednává a schvaluje návrhy KEZ na zahájení správního řízení MZe ve věci uložení pokuty, zvláštního opatření, zrušení registrace.
- Projednává námítky, odvolání a stížnosti osob podnikajících v ekologickém zemědělství, podané k výsledkům inspekce a hodnocení a k udělení osvědčení či jeho odepření a to nad úroveň ředitele KEZ.
- V plném rozsahu akceptuje požadavky norem ČSN EN 45011, ČSN EN ISO/IEC 17020, kterými se inspekční a certifikační orgán KEZ řídí v rámci akreditačního systému ČR a EU.

2.3. Struktura organizace

Útvar ředitele

Zahrnuje ředitele, ekonomku, manažera jakosti, administrativní pracovníci. Řídí společnost, ekonomiku, systém jakosti, vnitřní kontrolu.

Certifikační orgán

Řízen vedoucím certifikačního orgánu, provádí činnosti spojené s certifikací a přípravou správních řízení MZe.

Inspekční orgán

Řízen vedoucím inspekčního orgánu, vykonává inspekční činnost.

3. Přehled činností

3.1. Inspekční činnost

Inspekční orgán provádí inspekce u osob podnikajících v ekologickém zemědělství, tj. ekologických podnikatelů, výrobců biopotravin, osob uvádějících bioprodukty a biopotraviny do oběhu, výrobců ostatního bioproduktu. Dále provádí inspekce u podnikatelů, jejichž produkty jsou certifikovány podle privátních programů KEZ. Rovněž vystavuje inspekční certifikáty distributorům bioproduktů a biopotravin.

3.2. Certifikační činnost

Certifikační orgán v průběhu roku 2011 prováděl zejména certifikaci produktů a výrobků klientů KEZ a to dle platné legislativy pro ekologické zemědělství a dle privátních certifikačních programů KEZ. Další činností bylo zpracovávání auditů v LPIS a dat čísel hospodářství ekologických podnikatelů, zpracovávání návrhů dovozních zmocnění a exportních certifikátů pro MZe.

4. Akreditace KEZ

Každoročně provádí ČIA o.p.s., národní akreditační institut, přezkoumání činnosti KEZ ve vztahu k plnění požadavků ČSN EN 45011 a ČSN EN ISO/IEC 17020.

- Certifikát pro provádění certifikační činnosti dle zákona č. 242/2000 Sb. a nařízení Rady (ES) č. 834/2007 - číslo COV 3096

- Certifikát pro provádění inspekční činnosti dle zákona č. 242/2000 Sb. a nařízení Rady (ES) č. 834/2007 - číslo IO 4019

Tímto jsou splněny požadavky legislativních předpisů ČR a EU na pověřenou osobu a společnost KEZ je způsobilá provádět inspekci a certifikaci podle požadavků zákona č. 242/2000 Sb. a nařízení Rady (ES) č. 834/2007 v návaznosti na nařízení Komise (ES) č. 889/2008.

5. Systém jakosti

Systém jakosti zahrnuje všechny útvary KEZ a to v souladu s požadavky kritérií norem ČSN EN ISO/IEC 17020 (Všeobecná kritéria pro činnost různých typů orgánů provádějících inspekci) a ČSN EN 45011 (Všeobecné požadavky na orgány provozující systémy certifikace výrobků).

Systém jakosti stabilizuje plnění předmětu podnikání KEZ, zejména ve vztahu k plnění legislativních požadavků ČR a EU a napomáhá zlepšování činností a vztahů s klienty a smluvními partnery.

System jakosti usnadňuje řízení dokumentace a záznamů o všech činnostech, vrcholovými dokumenty jsou příručky jakosti. V průběhu roku bylo prováděno přezkoumávání systému jakosti audity a supervizemi.

Politika a cíle jakosti KEZ jsou součástí příruček jakosti certifikačního a inspekčního orgánu.

5.1. Přezkoumávání systému jakosti

Externí prověrky

- V prvním čtvrtletí roku 2011 proběhl účetní audit hospodaření KEZ, při kterém nebyly zjištěny výhrady.
- Ve dnech 8.11.2011 až 10.11.2011 proběhla pravidelná dozorová návštěva ČIA, jejíž průběh dokumentují záznamy jednotlivých posuzovatelů a souhrnné zprávy vedoucího posuzovatele. Skupina posuzovatelů ČIA potvrdila, že certifikační a inspekční orgán dodržují požadavky akreditačních kritérií a doporučila zachovat stávající Osvědčení o akreditaci.
- Kontrolní orgán MZe ČR provedl v průběhu roku 2011 prověrky (supervize) práce pěti inspektorů a jednu prověrku v sídle společnosti.
- CV na jednání konaném dne 2.11.2011 posoudil zejména plnění oznamovací povinnosti KEZ vůči MZe ČR, postupy vyřizování námitek, odvolání a stížností. CV schválil způsob řešení jednotlivých případů.

Interní prověrky

Probíhaly podle programu interních auditů, celkem jich bylo provedeno 17, z toho:

- 7 interních auditů na plnění požadavků ČSN EN 45011 a ČSN EN ISO/IEC 17020.
- 5 witness auditů na činnost inspektorů přímo při inspekcích u ekologických podnikatelů ve vztahu k plnění ČSN EN ISO/IEC 17020.
- 5 vertikálních prověrek ukončených případů.

5.2. Opatření k nápravě a prevence

Z prověrek zjištěné odchylky byly zaznamenány a projednány na poradách inspekčního a certifikačního orgánu.

5.3. Politika a cíle jakosti

Politika a cíle jakosti jsou součástí příruček jakosti certifikačního a inspekčního orgánu KEZ.

Cíle jakosti pro rok 2011 zahrnovaly:

- předávání informací žadatelům a klientům o službách KEZ, včetně jejich zveřejňování na webových stránkách KEZ,
- zavedení přehledného systému uložení analogových dokumentů subjektů, kdy ke každému typu subjektu náleží určený druh pořadače,
- zajištění výběru archiválií ve spolupráci se Státním okresním archivem Chrudim za účelem uvolnění prostor příruční spisovny pro ukládání písemností,

- zjednodušení postupu zařazování produktů určených k certifikaci v rámci nového IS-KEZ a zprovoznění funkce tvorby a editace titulních listů OŘD.

6. Pracovníci

Vzdělávání zaměstnanců v roce 2011 probíhalo především v rovině prohlubování poznatků z oblasti zemědělské prvovýroby a zpracování zemědělské produkce. Jednalo se o školení s tématy: Aktuální požadavky na používání a skladování hnojiv, Zakládání sadů, výběr odrůd, údržba a ošetřování, sklizeň, Systém dozoru nad trhem s potravinami v ČR, Biokosmetika a biosuroviny. Vzdelávání bylo také zaměřeno na zdokonalování práce s databázemi v rámci informačního systému pro ekologické zemědělství, které zajišťovalo MZe.

6.1. Vzdelávání a jeho zhodnocení

Školení a výcvik zaměstnanců KEZ proběhl podle vzdělávacího plánu společnosti. Tento je každoročně zpracováván individuálně pro každého zaměstnance. Cílem vzdělávání je dosáhnout co nejvyšší způsobilosti k provádění svěřených pracovních činností. Potřeba vzdělávání vyplývá nejen z požadavků norem ČSN EN 45011, ČSN EN ISO/IEC 17020, ale rovněž ze snahy neustále posilovat důvěru spotřebitelů biopotravin v certifikační systém ekologického zemědělství garantovaný MZe a zajišťovaný KEZ.

Cíl vzdělávání v roce 2011 byl naplněn a přispěl k rozšíření znalostí potřebných pro zaměstnance společnosti KEZ.

V průběhu roku 2011 byl zájem našich klientů, především z řad ekologických podnikatelů, ale i dalších organizací, o provádění lektorské činnosti. Celkem bylo proškoleny 882 ekologických podnikatelů, poradců pro ekologické zemědělství a zájemců o ekologické zemědělství.

7. Mezinárodní a tuzemská spolupráce

Ze spolupracujících organizací je třeba zmínit zejména:

7.1. SGS Austria – Rakouská kontrolní organizace

Každoročně se spolupráce odvíjí při provádění inspekci v příhraničních oblastech Jižní Moravy a Jižních Čech a to u organizačních složek (rakouských subjektů), kdy byly při této inspekci buď přítomni i rakouští inspektoři nebo výsledky těchto inspekci byly vzájemně konzultovány.

7.2. Naturalis SK – Slovenská kontrolní organizace

V rámci výměny zkušeností se v září uskutečnilo setkání šesti zaměstnanců KEZ a čtyř zaměstnanců Naturalis SK. Na tomto jednání byly rovněž projednány některé nejasnosti evropských legislativních předpisů pro EZ a aplikace v obou státech. Jednání se zúčastnil i zástupce Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

7.3. PRO-BIO

V tuzemsku KEZ tradičně nejvíce spolupracuje s PRO-BIO svazem ekologických zemědělců. Jedná se především o seznámení ekologických podnikatelů se změnami v legislativě a vyhodnocení minulého inspekčního období v rámci školení prováděných RC tohoto svazu. Na základě smlouvy, u klientů určených svazem, naši inspektoři provádí kontrolu podle Směrnic PRO-BIO. Výsledky jsou předávány svazu, který si je sám vyhodnocuje.

8. Výsledky činností

8.1. Plocha obhospodařovaná v ekologickém zemědělství

Vývoj počtů ekofarem a výměry zemědělské půdy subjektů kontrolovaných KEZ

Rok	Počet ekofarem celkem	Výměra zemědělské půdy v EZ v ha	Procentický podíl ze zem. půdního fondu
1990	3	480	-
1991	132	17 507	0,41
1992	135	15 371	0,36
1993	141	15 667	0,37
1994	187	15 818	0,37
1995	181	14 982	0,35
1996	182	17 022	0,40
1997	211	20 239	0,47
1998	348	71 621	1,67
1999	473	110 756	2,58
2000	563	165 699	3,86
2001	654	217 869	5,09
2002	721	235 136	5,50
2003	810	254 995	5,97
2004	836	263 299	6,16
2005	829	254 982	5,98
2006	768	240 508	5,65
2007	854	252 718	5,94
2008	1054	271 847	6,40
2009	1355	295 151	6,95
2010	1576	318 980	7,53
2011	1708	326 143	7,70

Struktura půdního fondu subjektů kontrolovaných KEZ v ha

Plochy	Výměra celkem	z toho výměra v EZ	z toho výměra v PO
Orná půda bez zeleniny a bylin	32 398	22 362	10 036
Zelenina a byliny na orné půdě	208	207	1
TTP	275 759	243 027	32 732
Ovocné sady	2 531	1 203	1 328
Vinice	34	13	21
Ostatní plochy	15 213	15 028	185
Celkem	326 143	281 840	44 303

8.2. Počet subjektů zařazených v EZ k 31.12.2011

Předmět činnosti	Počet
Ekologičtí zemědělci (včetně zemědělců v PO)	1 708
Výrobci biopotravin (včetně vlastní distribuční činnosti)	195
Dovozci biopotravin ze třetích zemí	17 *
Smluvní zpracovatelé (subdodavatelé)	20 **
Výrobci krmiv a osiv	25
Osoby skladující a uvádějící biopotraviny na trh	91
Včelaři	4 ***
Celkem činností	2 060

* (11 výrobců biopotravin + 6 distributorů)

** (18 výrobců biopotravin + 1 výrobce ekologických osiv + 1 distributor)

*** (1 samostatný včelař + 3 ekologičtí podnikatelé s chovem včel)

V průběhu roku 2011 se do systému ekologického hospodaření přihlásilo 202 nových farem, včetně pěti, které přešly od jiné kontrolní organizace. Vyřazeno z kontrolního a certifikačního systému bylo 70 ekofarem. Z toho 46 z důvodu ukončení zemědělské činnosti nebo kvůli výpovědi smlouvy ze strany KEZ. Osmnáct farem ukončilo činnost z důvodu převodu na jinou osobu. K 1.1.2011 přešlo k jiné kontrolní organizaci 6 ekofarem.

Do seznamu osob skladujících a/nebo uvádějících bioprodukty/biopotraviny na trh nejsou započítáni maloobchodníci.

8.3. Registrace výrobců a distributorů

Nově se do kontrolního a certifikačního systému přihlásilo 24 provozoven výrobců biopotravin a 18 osob uvádějících bioprodukty a biopotraviny do oběhu.

Během roku 2011 bylo vyřazeno z kontrolního a certifikačního systému celkem 25 provozoven výrobců biopotravin. Z toho 23 z důvodu ukončení činnosti nebo z důvodu výpovědi smlouvy ze strany KEZ a 2 zpracovatelé převedli svůj podnik na jinou fyzickou/právní osobu. Dále svou činnost zrušilo 16 distributorů bioproduktů nebo biopotravin a to z důvodu ukončení činnosti nebo z důvodu výpovědi smlouvy ze strany KEZ.

8.4. Inspekce a certifikace bioproduktů a biopotravin

8.4.1. Inspekční činnost

Plán inspekci ekofarem v roce 2011 byl sestaven tak, aby byly veškeré řádné ohlášené inspekce provedeny u jednotek s ornou půdou a s trvalými kulturami a s TTP před sklizní, nejpozději do 31.10. Dalším kritériem při sestavování plánu byla snaha, aby každý inspektor provedl v jednom týdnu co nejvíce inspekci v daném regionu a došlo tak k úspoře cestovních nákladů. V roce 2011 bylo realizováno celkem 1 781 inspekci u zemědělských podnikatelů (včetně dvou samostatně registrovaných včelařů a jednoho pěstitele hub). Od konce března se prováděly řádné inspekce nejdříve na ekofarmách s TTP a od května také v jednotkách s ornou půdou a trvalými kulturami.

Dále bylo realizováno celkem 374 inspekcí u výrobců biopotravin, osob uvádějících bioprodukty a biopotraviny do oběhu, dovozců bioproduktů a biopotravin, výrobců ostatního bioproduktu.

8.4.2. Certifikační činnost

A. Bioprodukty, krmiva, osiva:

V průběhu roku 2011 bylo vystaveno celkem 1 425 certifikátů na bioprodukty, 10 certifikátů na krmiva a 10 certifikátů na osiva.

Odepření vydání osvědčení o původu bioproduktu

Certifikační orgán v období od 1.1.2011 do 31.12.2011 vystavil 15 odepření vydání osvědčení o původu bioproduktu podle § 22 odst. 2 zákona.

B. Biopotraviny:

Certifikační orgán vydal v roce 2011 celkem 244 certifikátů na biopotraviny.

Odepření vydání osvědčení o původu biopotraviny

Certifikační orgán v období od 1.1. do 31.12.2011 vystavil 7 odepření vydání osvědčení o původu biopotraviny podle § 22 odst. 2 zákona.

8.5. Sledování klamavého značení produktů a potravin

Certifikační orgán v průběhu roku 2011 spolupracoval s Ministerstvem zemědělství ČR, ale také se SZPI, na řešení případů klamavě značených potravin. KEZ na MZe podal 3 podněty klamavého značení.

8.6. Námitky, odvolání a stížnosti

V průběhu roku 2011 byly na vedení KEZ doručeny čtyři námitky, odvolání a stížnosti. Po přezkoumání bylo v jednom případě vyhověno, ve třech případech byly námitky zamítnuty.

8.7. Podněty KEZ k zahájení správního řízení MZe

Certifikační orgán podal v roce 2011 na MZe 25 návrhů na zahájení správního řízení v souladu s § 33 a § 34 zákona.

8.8. Odběry vzorků a vyhodnocování analýz

Přehled o počtu a výsledcích odebraných vzorků

Důvod odběru	Počet vzorků	Druh rozboru	Provádějící laboratoř	Počet porušení zákona
Namátkový odběr bioproduktů/biopotravin – na obsah reziduí	1	Metody GC/MS, GC/ECD, GC/NPD a LC/MS-MS	VŠCHT Praha	0
Celkem vzorků	1	Prokázaná porušení zákona celkem		0

Na základě 10 podnětů ze strany SZPI resp. MZe byly prověřeny pozitivní nálezy obsahu pesticidů v biopotravinách s návrhem na zahájení správního řízení MZe.

9. Vývoz a dovoz bioproduktů a biopotravin

9.1. Vývoz

V roce 2011 bylo vystaveno celkem 51 osvědčení pro vývoz bioproduktů a biopotravin do třetích zemí. Veškeré uskutečněné vývozy bioproduktů a biopotravin mimo EU byly do Turecka. Jednalo se o kojeneckou výživu nebo ovocné koncentráty od společnosti NUTRICIA DEVA a.s. v celkovém množství 342 tun.

9.2. Dovoz ze třetích zemí

V uplynulém roce bylo vystaveno MZe ČR, na základě podkladů KEZ, 64 Dovožních zmocnění z 15 zemí mimo EU. Jedná se o dovozy z Japonska (18), Číny (14), Turecka (7), Kanady (6), Srí Lanky (4), Chorvatska (3), Paraguaye (2), Jihoafrické republiky (2), Ukrajiny (2), USA (1), Peru (1), Egypta (1), Filipín (1), Srbska (1) a Běloruska (1).

10. Další certifikační programy

Program „KEZ doporučuje pro použití v EZ“

Certifikační program je určen pro výrobky vhodné pro použití v ekologickém zemědělství, které splňují parametry programu KEZ doporučuje pro použití v EZ. Výstupem je možnost používání ochranné známky (KEZ doporučuje pro EZ). Během roku 2011 došlo k nárůstu výrobců v programu KEZ doporučuje pro EZ na 22.

Program „Certifikace přírodní kosmetiky a biokosmetiky“

Certifikační program je určen pro přírodní kosmetiku a biokosmetiku, která splňuje požadavky Standardů pro certifikaci kosmetických přípravků. Výstupem je možnost používání ochranných známek KEZ (CPK CERTIFIKOVANÁ PŘÍRODNÍ KOSMETIKA a CPK bio). V průběhu roku 2011 se počet certifikovaných klientů v programu „Certifikace kosmetických přípravků“ zvýšil na 12.

Program „Certifikace veřejných stravovacích zařízení“

Program vzniklý v roce 2008 je určen pro stravovací zařízení, která nabízejí jídla vyrobená z biosurovin (bioproduktů/biopotravin). Výstupem je možnost používání ochranné známky KEZ (BIO). V průběhu roku 2011 byly certifikovány v programu „Certifikace veřejných stravovacích zařízení“ 4 restaurace.

Program „Inspekce podle Směrnice PRO-BIO“

Tento program byl zaveden již v roce 2004 na základě smlouvy mezi KEZ a PRO-BIO svazem ekologických zemědělců. Celkem bylo provedeno 14 inspekčních návštěv.

11. Přehled o hospodaření v roce 2011

Způsob účetního sledování

Hospodaření společnosti v roce 2011 je vykazováno za tři druhy činností (viz. výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2011):

- **hlavní** - činnosti související s kontrolou a certifikací subjektů v systému ekologického zemědělství
- **správní** – činnosti spojené s provozem a správou společnosti (režie)
- **doplňková** – jiná smluvní činnost

Roční účetní závěrka byla ověřena auditorem Doc. Ing. Antonínem Valderem, CSc.

Výsledek hospodaření

Hospodaření KEZ bylo k 31. 12. 2011 uzavřeno s kladným hospodářským výsledkem. Tento výsledek hospodaření bude dle Statutu KEZ a v souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech v platném znění převeden do fondů KEZ o.p.s.

Přehled o rozsahu výnosů v členění podle zdrojů

Výnosová struktura během let 2010 a 2011 je velmi podobná. Nejvýznamnější podíl stabilně zaujímají výnosy z inspekční a certifikační činnosti (93,80 %). Položka tržby za činnost pro ÚZEI, v celkových tržbách činí 5,64 %. Zanedbatelný podíl patří ostatním tržbám (přednášky, inspekční činnost pro PRO-BIO, finanční úroky).

Hospodaření s fondy organizace

Rozhodnutím SR KEZ ze dne 14.6.2012 budou finanční prostředky rozděleny do dvou fondů: rezervního fondu a fondu podpory ekologického zemědělství KEZ o.p.s. Rezervní fond je určen pouze pro krytí ztrát negativního výsledku hospodaření společnosti v následujících účetních obdobích.

Finanční prostředky fondu podpory ekologického zemědělství KEZ o.p.s. mohou být použity pro poskytování obecně prospěšných služeb v souladu s předmětem činnosti KEZ o.p.s. Jedná se především o financování podpory ekologického zemědělství, např. na školení a pořádání seminářů v oblasti ekologického zemědělství (nad rámec pravidelných školení zaměstnanců KEZ), zajišťování propagace ekologického zemědělství (prováděné i jinou osobou), osvětu ve vztahu k ekologickému zemědělství.

Stav majetku a závazků KEZ

V roce 2011 činily výdaje na pořízení dlouhodobého drobného hmotného a nehmotného majetku celkem 139 tis. Kč. Z této hodnoty byla většina finančních prostředků investována do drobného majetku hmotné povahy.

Závazky společnosti v hodnotě 1 122 tis. Kč byly pouze krátkodobého charakteru, společnost nevyužívala během roku 2011 žádný úvěr ani půjčku.

Členění nákladů na jednotlivé druhy činnosti

Struktura nákladových položek podle druhu činnosti zůstává meziročně téměř neměnná, celkový objem nákladů se mírně zvýšil (o 3,30 %, tj. o 346 tis. Kč). Nejvyšší nákladovou položku tvoří shodně jako v minulých letech mzdové náklady v celkové výši 5 730 tis. Kč (meziroční nárůst o 272 tis. Kč, tj. o 4,98 %). Druhou nejvyšší nákladovou položku zaujímal zákonné sociální pojištění v hodnotě 1 929 tis. Kč. Třetí nejvýznamnější nákladovou položkou bylo cestovné v částce 1 361 tis. Kč (v roce 2010 činilo 1 290 tis. Kč). Celkové náklady byly také významně zatíženy položkou ostatní služby v hodnotě 984 tis. Kč (v roce 2010 činily 1 092 tis. Kč).

Odměn členů SR a DR nebyla schválena SR. Náklady na činnost členů SR a DR činily 23 081,- Kč, z toho cestovné 22 731,- Kč a silniční daň 350,- Kč.

Doplňková činnost

Společnost KEZ prováděla v roce 2011 doplňkové činnosti v souladu se zakládací smlouvou a to na základě uzavřené smlouvy. Konkrétně se jednalo o šetření prováděna pro VÚVR a ÚZEI.

Náklady na doplňkové činnosti činily 672 236,- Kč, výnosy z doplňkových činností 757 272,- Kč

Vybrané mzdové ukazatele

Mzdové náklady v roce 2011 dosáhly celkové hodnoty 5 730 tis. Kč, což ve vztahu k roku 2010 představuje meziroční nárůst přibližně o 272 tis. Kč, tj. o 4,98 %.

Na zdravotní, sociální a úrazové pojištění zaměstnanců bylo k 31. 12. 2011 celkově odvedeno 1 929 tis. Kč. Průměrný roční přepočtený stav zaměstnanců v hlavním pracovním poměru za rok 2011 činí 18, stejně jako v minulém roce.

Hrubá mzda ředitele činila 744 446,- Kč, z toho prémie dle ukazatelů schválených SR 118 200,- Kč

Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje

Společnost se v uplynulém roce opět podílela na výzkumných projektech. Jednalo se o šetření pro VÚRV, v.v.i. u vybraných ekologických podnikatelů „Šetření v zemědělských podnicích pro účely dopadu způsobu hospodaření v návaznosti na potřeby WFD a nitrátové směrnice“. Pro ÚZEI byla provedena „Statistická šetření ekologického zemědělství (ekologické farmy - bioprodukce, zpracování, odbyt a trh s biopotravinami) zpracovávána pro Ministerstvo zemědělství ČR“.

Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích

Ochrana životního prostředí je součástí činnosti KEZ a prostupuje všechny aktivity, pro které byla založena, tj. zejména dohled nad dodržováním zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství.

V oblasti pracovněprávních vztahů nedošlo v roce 2011 ke změnám. Počet zaměstnanců se nezměnil (k 31. 12. 2011 bylo v trvalém pracovním poměru zaměstnáno 18 pracovníků, z toho 5 na rodičovské a mateřské dovolené, k 31. 12. 2010 bylo v pracovním poměru rovněž 18 pracovníků, z toho 5 na rodičovské

dovolené). V současné době je činnost KEZ spravována pouze 13 aktivními pracovníky v TPP.

Existence organizační složky v zahraničí

Společnost KEZ nemá v zahraničí žádnou organizační složku.

Předpokládaný vývoj činnosti účetní jednotky

Uplynulý rok je jasným důkazem zvyšování zájmu veřejnosti o ekologické zemědělství a KEZ tuto skutečnost zaznamenala ve formě nárůstu poptávky po kontrolní činnosti v rámci systému EZ. Společnost se bude snažit o udržení trendů z předcházejících let.

Významné skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy

Mezi datem účetní závěrky a datem, ke kterému jsou výkazy schváleny k předání mimo účetní jednotku nedošlo k žádným událostem, které představují neobvyklé změny ve stavu aktiv a závazků oproti stavu k datu rozvahy a jejichž neuvedení ve výroční zprávě by mohlo ovlivnit možnosti uživatelů rozvahy a výkazu zisku a ztráty, analyzovat výkazy a provádět na jejich základě hodnocení a příslušná rozhodnutí.

12. Závěr

V roce 2011 došlo v ČR opět k výraznému navýšení počtu ekologických podnikatelů a podíl ekologickým způsobem obhospodařované půdy přesáhl hranici 11% z celkového půdního fondu České republiky. S tímto nárůstem však nekoresponduje zájem výrobců biopotravin. Někteří registrovaní zpracovatelé dokonce již několik let nic nevyrábí. Nakonec je to předmětem kritiky ze strany některých organizací hájících zájmy převážně velkých konvenčních zemědělských podnikatelů.

V případě ekologických podnikatelů stále platí, že neumí svou výrobní činnost přizpůsobit požadavkům trhu (zájem je především o bio krůty, na trhu stále chybí bio luštěniny a čerstvá bio zelenina vyprodukovaná v ČR) a tak je i nadále podíl dovezených biopotravin do ČR kolem 60%. V současné době je českými farmáři zcela pokryta poptávka po bio kravském mléku, bohužel se část tohoto mléka dodává konvenčním zpracovatelům. Rovněž je dostatek zpracovatelů bio hovězího, bio skopového i bio drůbežího masa. Kapacita porážek není využita především z důvodu malého zájmu spotřebitelů o hovězí maso. Porážky si neumí poradit s odbytem těchto komodit, což vedlo v několika případech ke zrušení registrace výrobců biopotravin. Na druhé straně se zvyšuje počet farmářů, kteří vybuodovali vlastní zpracovatelské kapacity a úspěšně prodávají hlavně hovězí maso ze dvora či na trzích. Ve většině případů těmto odběratelům nezáleží na biocertifikaci masa, ale na kvalitě masa.

Počet výrobců biopotravin se v ČR zvyšuje především zpracováním vína z ekologických hroznů. Stále však platí, že zemědělci i zpracovatelé nedokáží aktuálně reagovat na poptávku trhu.

KEZ se snaží přispívat k rozvoji ekologického zemědělství předáváním potřebných informací široké veřejnosti jednak na svých webových stránkách. Osvětu provádí také formou přednášek a pořádáním seminářů či individuálními konzultacemi osobám podnikajícím v ekologickém zemědělství a/nebo zájemcům o toto podnikání.

13. Přílohová část

Certifikační schéma

Toto certifikační schéma je zpracováno v souladu s ISO/IEC pokyn 67, schéma 4.

Výběr (vzorkování)

Charakteristiky a požadavky, které mají být posouzeny jsou popsány v prováděcím pokynu PP-14 „Inspekce“ a metodických pokynech k němu MP-12, MP13, dále v prováděcím pokynu PP-05 „KEZ doporučuje pro použití v EZ“. Tyto postupy zpracovávají platnou legislativu pro ekologickou produkci a označování ekologických produktů [nařízení Rady (ES) č. 834/2007 a nařízení Komise (ES) č. 889/2008 a zákon č. 242/2000 Sb. v platném znění].

Stanovení

Zahrnuje posouzení dodané dokumentace a inspekci (ISO/IEC 17020) na místě, kterou provádí pověřený inspektor inspekčního orgánu KEZ. Výroční zpráva KEZ o.p.s. 2011.

Hodnocení (přezkoumání)

Provede asistent certifikačního orgánu KEZ na základě dodané inspekční zprávy a dalších informací, které získal z jiných zdrojů. O přezkoumání vydá „Zprávu o hodnocení“, která obsahuje výsledek hodnocení, nápravná opatření stanovená žadatelem, zjištěná rizika a závěrečné ustanovení.

Rozhodnutí o certifikaci

Vydá pracovník certifikačního orgánu KEZ, který se nepodílel na žádné fázi proces hodnocení zakázky, o které rozhoduje. Certifikát se vydává na dobu 12 – 15 měsíců. Certifikát opravňuje a zavazuje držitele certifikátu používat značky shody uvedené v platné legislativě.

Licencování (potvrzování)

Při závažném zjištění porušení ustanovení nařízení (ES) č. 834/2007 a nařízení (ES) 889/2008 nebo zákona č. 242/2000 Sb. pozbývá certifikát platnost a podnikatel je povinen odstranit značky shody z ekologických produktů.

Dozor

Každoročně dochází k posuzování produkčního procesu ve vztahu k podmínkám ekologické produkce a označování ekologických produktů. Případná mimořádná dozorová činnost vyplývá z námitek, odvolání a stížností, podnětů MZe, certifikačního výboru nebo požadavků změn. V případě pochybností jsou odebírány vzorky jak na otevřeném trhu, tak při inspekcích u osob podnikajících v ekologickém zemědělství. Akreditované laboratoře, se kterými má KEZ smlouvu, provedou požadované chemické analýzy. Výsledky porovná Certifikační orgán KEZ s platnými požadavky na obsah sledovaných látek.